

Stem in de Stad

Jaarverslag 2018

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van Stichting Stem in de Stad, een uniek oecumenisch diaconaal centrum in hartje Haarlem. Zo'n tweehonderdveertig vrijwilligers en vijftien (parttime) vaste medewerkers zetten zich elke dag opnieuw in om ervoor te zorgen dat mensen in nood worden gezien, gehoord en ondersteund.

Het centrale thema van dit jaarverslag is ontmoeten en verbinden. Een uiterst actueel thema, want we leven in een hectisch tijdperk en een onrustige maatschappij, waarin iedereen zijn eigen weg probeert te vinden. Dat valt niet mee en soms is het lastig om je in het leven staande te houden. Als mensen het spoor bijster raken dan kan dat allerlei oorzaken hebben en vaak liggen die oorzaken buiten het eigen bereik.

In ons streven naar een volmaakte wereld lopen we onszelf en anderen regelmatig voorbij. We moeten door, dus we moeten snel. Eenzaamheid, dakloosheid, armoede, het ontbreken van aansluiting en de verschillen die dat tussen mensen teweeg brengt, staan vaak ver van ons af. Toch kan ieder mens in zijn of haar leven voor kortere of langere tijd in een situatie terecht komen waarin weerloosheid en kwetsbaarheid de hoofdrol spelen.

Het is goed als we ons realiseren dat we - ondanks de vele verschillen tussen mensen en omstandigheden - een heleboel dingen gemeen hebben. Eén van die dingen is onze behoefte om te ontmoeten en ons verbonden te voelen met onszelf en met andere mensen. En van daaruit het gevoel te ervaren dat we belangrijk of waardevol zijn. Ons gezien, gehoord en erkend te voelen. Te weten dat we er mogen zijn en dat we erbij horen. Alles wat we bij Stem in de Stad doen, doen we vanuit de bron van het christelijk geloof. Vanuit deze bron staan wij open voor iedereen, ongeacht geloofsovertuiging of achtergrond. Onze organisatie, medewerkers, vrijwilligers en gasten zijn het sprekende voorbeeld van die grote variëteit aan mensen. De basis van het werk van Stem in de Stad zijn de zes werken van barmhartigheid, zoals opgeschreven in het evangelie van Mattheus. Later is het begraven van mensen toegevoegd als het zevende werk van barmhartigheid. Met alle afdelingen samen geven we met hart en ziel handen en voeten aan de zeven werken. Ze inspireren ons te leven voor elkaar en niet alleen voor onszelf, in het diepe besef dat we als mensen allemaal hetzelfde zijn en er alleen dan waardig leven mogelijk is als we dat samen vormgeven.

Bij Stem in de Stad streven we ernaar present te zijn voor de mensen om ons heen die dat het hardst nodig hebben. Present zijn betekent dat je er bent voor een ander. Maar het betekent ook dat je er met aandacht bent. En juist die aandachtige aanwezigheid, die leidt tot werkelijke verbinding, is waar het om draait voor iedereen die betrokken is bij (het werk van) Stem in de Stad. Niet denken óver iemand, maar áán iemand. Een uitgaande beweging naar de ander toe, er echt voor iemand zijn, op een manier die is gebaseerd op wederkerigheid en gelijkwaardigheid in de menselijke relatie, dát is presentie.

Bij presentie draait het om aandacht en om zorg voor en de waardigheid van de ander. Maar ook om verbinding, erkenning, alledaagsheid, verhalen en om nauwgezette afstemming op de leefwereld van een ander en de wil er voor die ander te zijn. Niemand ooit afschrijven, ruimte bieden, je openstellen en niet oordelen. Wederzijdsheid speelt een belangrijke rol, want bij ontmoeten zijn er per definitie meerdere partijen betrokken. De ontmoetende partijen zijn even kwetsbaar en moedig, omdat de toon en insteek van de ontmoeting worden bepaald door wat nu eenmaal is. Veel mensen associëren moed met heldhaftige zaken, maar alledaagse moed gaat om de bereidheid om jezelf aan elkaar te laten zien, gewoon zoals je bent. De vrijwilligers en de gasten van Stem in de Stad weten, voelen en leven dat.

Petra de Vries
Waarnemend directeur

Onze missie

'Dichtbij mensen zijn, vooral bij mensen in nood.'

Wij kijken om naar kwetsbare groepen, naar mensen in nood. We willen dichtbij mensen zijn, zoeken naar ontmoeting en verbinding en ondersteunen hen als en zolang anderen dat niet doen.

Onze visie

'Het goede leven voor ieder menskind.'

Onze kernwaarden zijn: aandacht, ontmoeting, respect, inspiratie, gelijkwaardigheid en geborgenheid. Vanuit die kernwaarden werken wij aan en toe naar een goed leven voor ieder mens.

Colofon

Redactie en opmaak

Marjolein Colenbrander (Colenbrander Communicatie), Petra de Vries en Annie van den Bogaardt

Vormgeving & drukwerk

Roads Print & Pixels Haarlem

Fotografie

Deniz Ulbegi, Justice and Peace (Marco Zoutman en Rob Haverkort), Paul Vreeker
Susan Hoogeboom van Rodi Media en eigen archief

Stem in de Stad

Oecumenisch Diaconaal Centrum

Nieuwe Groenmarkt 22

2011 TW Haarlem

023 - 534 28 91

info@stemindestad.nl

www.stemindestad.nl

@stemindestad

stemindestad

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
2 Ontmoeten	8
2.1 Het Aanloopcentrum	8
2.2 Het Straatpastoraat	11
2.3 Het Nieuwe Wereldhuis	12
3. Helpen en Activeren	13
3.1 Loket in de Stad	13
3.2 Re-integreren	13
3.3 Programma voor Ongedocumenteerden	14
3.4 SchuldHulpMaatje en MoneyFit	16
3.5 Postverzorging voor mensen zonder postadres	20
3.6 Eetvoorziening	20
3.7 Vluchtelingen en Vrijwilligers	21
4. Inspireren	23
4.1 De parels van Stem in de Stad in 2018	24
4.2 Scholing / Lezingen en presentaties	32
5. Organiseren	34
5.1 Bestuur	34
5.2 Medewerkers	35
5.3 Vrijwilligers	35
5.4 ANBI	36
5.5 Beloningsbeleid	36
5.6 Financiën	37

Programmastructuur

Stem in de Stad wil een moderne diaconale organisatie zijn. Een organisatie die met eerbied en respect voor haar traditie op moderne wijze inspeelt op actuele ontwikkelingen. Stem in de Stad kent een organisatiestructuur waarbij het werk is ondergebracht binnen vier programmalijnen: Ontmoeten, Helpen en Activeren, Inspireren en Organiseren. Deze programmalijnen hebben allemaal hun eigen onderliggende programma's. In de eerste programmalijn staat de ontmoeting centraal. Ontmoeten betekent tegenkomen, maar een echte ontmoeting is meer dan dat. Het is ook zoeken naar verbinding. En onder verbinden verstaan we de werkelijke ontmoeting tussen mensen waarbij oprechte aandacht centraal staat.

Bij Stem in de Stad zien we onszelf als medeburgers van mensen die het zwaar hebben. Die rol is af en toe best lastig. Het zit in onze aard om iemand te willen 'redden'. Zeker in individuele gevallen lijkt het zo voor de hand te liggen om de problemen

van een ander even op te lossen. Maar bij Stem in de Stad hebben we geleerd om 'op onze handen te zitten'. Daarmee bedoelen we dat we respect hebben voor onze bezoekers die op een andere plaats in de maatschappij staan met ieder zijn of haar eigen levenswijsheid en overlevingskunst. Zij weten namelijk als geen ander hoe dat moet; overleven. Vaak worden we stil van de bijna ongelofelijke onderlinge solidariteit die er aan de onderkant van de samenleving bestaat. Mensen delen letterlijk alles met elkaar. Dikwijls vertellen we dat het werken bij Stem in de Stad geen eenrichtingsverkeer is, maar dat inspiratie van beide kanten komt. Het gaat om uitwisseling, niet om hulpverlening. Geestelijk gesproken: wij geloven dat het niet heilzaam is om in gescheiden werelden te leven, voor geen enkel mens. Dwarsverbindingen doen goed, relativeren en je knapt er van op. Makkelijk is het niet, want je wordt uit je comfortzone gehaald en je staat vaak genoeg met je mond vol tanden.

De geschiedenis van Stem in de Stad is onlosmakelijk verbonden met de naam van Jurjen Beumer (1947-2013), predikant en pionier die in 1986 koos voor een meer diaconaal-maatschappelijke koers. In 1987 opende het Aanloopcentrum voor het eerst haar deuren.

De verbinding met de Rooms-Katholieke Kerk (nu Parochie H.H. Antonius en BAVO) in Haarlem was de volgende doorbraak. Het Sociaal Basis Pastoraat werd omgebouwd tot een oecumenisch diaconaal centrum. Begin 1995 werd de oecumenische samenwerking officieel bekrachtigd met de oprichting van Stichting Stem in de Stad.

“Ons werk groeit in de breedte en in de diepte. Vooral die diepte – het reiken naar wortels en naar de Bron – maakt dat we méér zijn en willen zijn dan alleen een organisatie. Diepgang schept gemeenschap. Stem in de Stad is een diaconale gemeenschap van uitersten en juist dat maakt ons werk zo boeiend. Sterke en zwakke mensen, jonge en oude mensen, kwetsbare en krachtige mensen, psychisch ontheemde mensen en mensen die het zogenaamd ‘op een rijtje hebben’, donkere mensen en witte mensen, autochtone en allochtone mensen, legaal en illegaal in Nederland verblijvende mensen, mensen op ‘het rechte spoor’ en bajesklanten, moslims en christenen, gelovigen en ‘ongelovigen’, mensen aan de zelfkant van de samenleving, mensen uit de rijkere buurten van Haarlem, en ga zomaar door. Als tussen deze uitersten een ontmoeting plaats vindt, komt er compassie op gang, mee-leven, je verbinden aan elkaar – kortom, er ontstaat gemeenschap. Dit visioen van ‘sámen’ vinden we op elke bladzijde van de bijbel en zien we belichaamd in Gods lievelingskind Jezus.” (interview uit 2010 met Jurjen Beumer)

Ontmoeten

De programmalijn ontmoeten bestaat uit de programma's Het Aanloopcentrum, Het Straatpastoraat en het Nieuwe Wereldhuis.

2.1 Het Aanloopcentrum

Het Aanloopcentrum vormt al 32 jaar het kloppende hart van Stem in de Stad. In een gastvrije ontmoetingsruimte aan de Nieuwe Groenmarkt in het centrum van Haarlem, komen mensen samen, om te praten, een kopje koffie of thee te drinken, om te ontmoeten en te verbinden. Maar vooral: om te zijn wie ze zijn. Dat geldt voor onze gasten, onze vrijwilligers en onze medewerkers.

2018 overleed Joep, een bekend gezicht in Het Aanloopcentrum. Het Aanloopcentrum was Joeps thuis, Stem in de Stad vormde zijn familie. Joep werd vanuit Het Aanloopcentrum begraven

Bijzondere gasten en bevlogen vrijwilligers

2018 was een jaar van beweging en ontwikkeling. Veel van de gemaakte plannen zijn gerealiseerd, aan een aantal wordt nog gewerkt. Wat onverminderd in stand bleef was de onuitputtelijke energie en inzet van vrijwilligers en gasten om het Aanloopcentrum een welkome, gastvrije plek te laten zijn. Een plek met bijzondere, kleurrijke gasten en de ondersteuning van bevlogen, enthousiaste vrijwilligers.

Enkele hoogtepunten

Elke dag is een bijzondere dag in het Aanloopcentrum. Maar we noemen op deze plek toch een paar hoogtepunten. Op 8 maart 2018 was het internationale vrouwendag. Deze dag staat in het teken van strijdbaarheid en het gevoel van solidariteit van vrouwen overal ter wereld. Ter ere van deze dag bood Stem in de Stad elke vrouw in het Aanloopcentrum een bos tulpen aan. In april was er de jaarlijkse Beautyverwendag, (als vanouds) aangeboden door MSD. Gasten van het Aanloopcentrum kregen een gezichts- of handmassage, konden naar de kapper en werden in nieuwe kleren gestoken.

Gast Suzan:

'Er is altijd wel iemand met wie je kunt praten. Het Aanloopcentrum is belangrijk voor me, ze hebben me in al die jaren al zo vaak echt verder geholpen'.

Cees Riedijk doet al tien jaar vrijwilligerswerk bij Stem in de Stad. Hij werkt op woensdag in het Aanloopcentrum. Ook begeleidt hij zo nu en dan cliënten als ze op gesprek moeten bij een instantie.

'Tien jaar geleden ben ik gestopt met werken. Toch wilde ik graag structuur in mijn leven. Dat was één van de redenen dat ik vrijwilligerswerk ben gaan doen bij Stem in de Stad. Inmiddels hoort het bij mijn leven. Naasteliefde is heel belangrijk. Je hebt niet veel nodig om hier vrijwilliger te zijn, maar je moet de ander wel willen zien. Compassie hebben voor wie iemand is. En je moet een beetje een klik met de mensen hebben. Er zijn bij Stem in de Stad steeds meer vrijwilligers met een niet-kerkelijke achtergrond. Dat is een goede ontwikkeling. Als je maar een groot hart hebt en respect hebt voor je medemens.'

'Stem in de Stad is als organisatie net Haarlemmerolie in de Haarlemse samenleving. Al die vrijwilligers kunnen kleine aanpassingen maken en op die manier de organisatie vooruit helpen. Dat is goed voor iedereen: voor de organisatie, voor de gasten en voor de vrijwilligers. Stem in de Stad is goed georganiseerd. Vroeger werd er meer gewerkt vanuit idealen, nu is de organisatie gestructureerder. Dat kan ook niet anders, want er zijn heel veel projecten en dat moet goed georganiseerd zijn, anders werkt het niet.'

'Vorig jaar overleed een gast uit het Aanloopcentrum. Hij had een familielid dat aan de andere kant van de wereld woonde. Dat vond hij niet erg, want hij zei altijd: "Stem in de stad, dát is mijn familie!" Op een bepaald moment werd hij gemist in het Aanloopcentrum en zijn ze naar hem op zoek gegaan. Het bleek dat hij was overleden. Hij lag in zijn huis. We zijn met z'n allen naar de begrafenis geweest. Op de fiets. De fietsen vormden een lang lint door de stad. Dat was een heel indrukwekkende gebeurtenis. Er was zoveel saamhorigheid. Maar daar gaat het dus om. Dat er naar je wordt omgezien. Dat je gemist wordt als je er niet bent. We leven in een verharde maatschappij en we hebben die liefde en aandacht nodig. Iedereen heeft mensen nodig voor wie hij telt en die hem in bescherming nemen. Dat gebeurt hier bij Stem in de Stad. Alle vrijwilligers werken hier vol overgave. En iedereen doet het op zijn eigen manier. Dat is prima, want iedereen heeft zijn eigen, en andere, sterke punten en andere kennis. Als je de gelijkheid tussen mensen maar erkent. Als je hier vrijwilligerswerk doet vallen alle verschillen tussen mensen weg. Je bent verplicht om een pas op de plaats te maken en oprecht tegen mensen te zeggen 'hé, wie ben jij?'. En dat is goed.'

Week voor ontmoeting en 30 jaar Aanloopcentrum

In de maand september viel niet alleen de Week voor Ontmoeting, maar het was ook de maand waarin het Aanloopcentrum haar 30ste verjaardag vierde! Dertig jaar waarin werd gelachen en werd gehuild, waarin mooie gesprekken werden gehouden, zware dagen werden beleefd, maar waarin ook veel vrolijkheid was. Dertig jaar delen van passie. Dertig jaar een plek waar iedereen mag zijn wie hij is en dertig jaar een plek om op verhaal te komen.

Op 28 september vierde Stem in de Stad de bestaansmijlpaal met zo'n 80 gasten in het Aanloopcentrum. Het werd een levendige, gezellige middag met muziek en hapjes gevolgd door een feestelijke maaltijd. Gasten lieten desgevraagd weten vooral de vrijwilligers te willen bedanken voor alle onbaatzuchtige inzet. Op maandag 1 oktober werd

de 30 jaar Aanloopcentrumtaart aangesneden. Elke dag werden portretjes van gasten en vrijwilligers op de facebookpagina van Stem in de Stad geplaatst. Ook werd een klein tochtje met de bakfiets gemaakt richting Grote Markt in Haarlem. Daar werden koffie en koekjes rondgedeeld en verhalen met passanten gedeeld.

Aanloopcentrum in cijfers

	2018	2017
Vrijwilligers	67	67
Aantal bezoeken	21336	22630
Aantal dagdelen open per week	11	11
Aantal dagen open per week	7	7

Vrijwilliger Muhammad:

'Het zijn allemaal aardige en goede mensen hier. Elke keer als ik bid in de moskee bid ik voor de mensen die aandacht nodig hebben. Daarom werk ik in het Aanloopcentrum'.

2.2 Het Straatpastoraat

Het Straatpastoraat ontmoet mensen op straat. In de straten, de parken en op de pleinen van Haarlem. Die mensen die vaak geen thuis en geen dak boven hun hoofd hebben en ook geen eigen netwerk om op terug te vallen. Vaak is er sprake van verslavingsproblematiek en psychische klachten. Hoewel er dan wel (vaak) begeleiding is door reguliere hulpverleningsinstanties, kunnen ze voor persoonlijke aandacht en/of vragen terecht bij de straatpastor. Het Straatpastoraat is er omdat Stem in de Stad er wil zijn voor iedereen. Omdat we alle mensen even belangrijk vinden en ze graag willen horen en zien in onze stad en samenleving. En dan maakt het niet uit waar ze zijn: op straat, onderweg naar onderdak of in een opvanghuis.

Centraal in het contact staat de presentiebenadering. Mensen benaderen als volwaardig medemens, met alles wat ze maakt tot wie ze zijn en al hun bagage. Ook wanneer er vragen rondom zingeving en geloof aan de orde komen, dan is er ruimte om daar op in te gaan. Vanaf het derde kwartaal heeft het Straatpastoraat zonder straatpastor gefunctioneerd. Door een vrijwilliger is vooral het contact met gasten en hulpverleners waargenomen. Eind 2018 is de werving gestart voor een nieuwe straatpastor.

Straatpastoraat in cijfers

	2018	2017
In gesprek/in beeld	100	120
Doorlopend contact	20	23
Uitvaart verzorgen	5	7
Ziekenboeg bezoek	20	23

Vraag van **Herman**, gast van het Aanloopcentrum : ‘Stel dat je niemand meer hebt, geen familie, geen vrienden en kennissen, je bent echt helemaal alleen. En er is ook geen Stem in de Stad. Wat zou je dan doen?’

2.3 Het Nieuwe Wereldhuis

In het Nieuwe Wereldhuis is iedereen welkom: mensen zonder of met papieren, asielzoekers, arbeidsmigranten, vluchtelingen met status en mensen die nooit een verblijfsaanvraag hebben gedaan. Het Nieuwe Wereldhuis heeft een duidelijke visie: het goede leven in de stad voor ieder mens, waar ter wereld ook geboren. Ook de doelen zijn kort en krachtig: Ontmoeten, Ontwikkelen en Empowerment.

Het Nieuwe Wereldhuis helpt mensen met het leven in Nederland. Een eigen veilige plek op de Nieuwe Groenmarkt met docenten op vrijwillige basis, die professionals zijn in hun vak. Zij geven in een eigen lokaal Nederlandse en Engelse taalles, maar ook bijvoorbeeld computerles, EHBO-les of een cursus solliciteren. De cursisten van het Wereldhuis organiseren zelf (of samen met vrijwilligers) ook cursussen en activiteiten, zoals het Vrouwencafé

Haarlem. Dit heeft geleid tot een samenwerking met andere welzijnsorganisaties. Een voorbeeld is de Theatergroep die werkt met de bibliotheek en Haarlem Effect. Deze twee activiteiten stimuleren de ontmoeting tussen verschillende culturen en sociale achtergronden. Ze zijn een bron van ontplooiing in het integratie- en empowermentproces. Ook waren er diverse - door cursisten georganiseerde - uitjes naar de duinen, naar een botanische tuin, naar de film en musea. In december brachten de cursisten van de taalgroep bijvoorbeeld een bezoek aan het Rijksmuseum, waar ze werden rondgeleid. De deelnemers maakten onder andere kennis met verschillende mozaïeken die symbool staan voor de levensloop van de mens. De groepsportretten, waarop vaak mensen in prachtige kleding, hadden de speciale aandacht van de groep. De excursie en de in het museum opgedane kennis werden in hoge mate gewaardeerd.

Het Nieuwe Wereldhuis in cijfers	2018	2017
Aantal nationaliteiten	52	24
Deelnemers aan activiteiten en cursussen	167	140
Nieuwe inschrijvingen	96	81
Vrijwilligers	25	31

3 Helpen en Activeren

De programmalijn Helpen en Activeren bestaat uit zes programma's die zich richten op praktische zaken. Zo zijn er het spreekuur van Loket in de Stad, Begeleiding op Maat, Programma voor Ongedocumenteerden, SchuldHulpMaatje en MoneyFit, Postverzorging voor mensen zonder postadres en de Eetvoorziening.

3.1 Loket in de Stad

Spreekuur

Loket in de stad is een samenwerking van Stem in de Stad en Dock. Het Loket houdt drie dagen per week spreekuur voor sociaal kwetsbaren, die vallen in de zogenaamde OGGZ-doelgroep (Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg). Het Loket voorziet in preventieve zorg voor risicogroepen en kwetsbare personen; zij die zelf moeilijk of geen hulp zoeken, zoals dak- en thuislozen en zorgmijders.

Kleine stappen in de goede richting

De spreekuren van het Loket in de Stad zijn toegankelijk tijdens de ochtendopenstelling van het Aanloopcentrum en zijn mede daardoor een laagdrempelige voorziening. De maatschappelijk werkers van het Loket in de Stad luisteren tijdens het spreekuur naar hulpvragen en geven zo mogelijk advies. Ze begeleiden de cliënten bij het zetten van kleine stappen in de juiste richting.

Meedenken, waar mogelijk procedures in gang zetten en bemiddelen bij bijvoorbeeld instanties, vormen de sterke punten van het Loket in de Stad. Ook wordt

intern doorverwezen naar één van de andere projecten binnen Stem in de Stad. Dat kan bijvoorbeeld Schuldhulpmaatje of de Postvoorziening zijn, maar ook een computerworkshop of Nederlandse les bij het Nieuwe Wereldhuis.

Concrete hulp

Het Loket is sterk in het bieden van concrete hulp, zoals hulp of ondersteuning bij telefoongesprekken of hulp bij het invullen van formulieren. Maar men kan ook terecht voor bekostiging van tweedehands kleding, reiskostenvergoeding voor een medische afspraak en vergoeding en aanschaf van een ID-kaart. De dienstverlening met de openstelling van drie spreekuren per week stond in 2018 onder druk. Door de inzet van medewerkers op andere plekken is een aantal maanden met een kleinere personele bezetting gedraaid. Dit heeft geresulteerd in minder spreekuurmomenten.

Lokaal in de Stad in cijfers

	2018	2017
Uniek aantal cliënten per jaar	52	24
Totaal aantal gesprekken	167	140

3.2 Re-integreren

Mensen op weg naar verandering

In de programma's Spreekuur, Verblijfshuis en Straatpastoraat bestaat contact met mensen die

Jeroen (gast):

'Jammer dat er niet altijd spreekuren waren, maar als het er was, dan nemen jullie de tijd om naar mijn verhaal te luisteren en mee te denken wat er gebeuren moet. Geen gouden bergen beloven, maar realistisch en praktisch. Dit is fijn in tijden van stress. Ook het begrip als ik wat bezig ben op regels en organisaties.'

een stap willen zetten naar verandering in hun leven. Het lukt deze mensen niet om met hun vragen via de reguliere hulpverlening verder te komen. Daarom vragen ze hiervoor aandacht aan Stem in de Stad. Het zijn gasten die al langer bij Stem in de Stad bekend zijn en die door zowel persoonlijke- als omgevingsfactoren vastlopen. Zij krijgen begeleiding op maat. Op beperkte schaal biedt de Receptie en de Eetvoorziening ook een mogelijkheid om te re-integreren.

Doelen behalen bliken uitdaging

Dit jaar hebben zeven gasten van Stem in de Stad extra begeleiding gehad van een coördinator. Als een gast al contact had met een vrijwilliger werden deze contacten uiteraard ook benut. Het behalen van doelen blijkt een uitdaging te zijn. Het is bij één gast gelukt om de doelen te behalen en de begeleiding van deze gast is beëindigd. Bij anderen bleek dat de doelen of te hoog gesteld zijn of dat problemen bijna niet oplosbaar zijn. Stem in de Stad weet dat het haar gasten niet altijd lukt om doelen te behalen, maar blijft hen trouw. In 2018 is besloten om Begeleiding op Maat in aangepaste vorm voort te zetten. Als het kan: doelen stellen en hieraan werken. In andere situaties: bijstaan van mensen in lastige processen. Onderzocht wordt of Stem in de Stad met maatwerk

en uitgaande van de Presentietheorie een alternatief kan bieden voor de reguliere hulpverlening. Stem in de Stad heeft als doelstelling "doen wat een ander niet doet". In het geval van dit project is het zinvol deze doelstelling aan te vullen met "vanuit het vermoeden dat het werkt".

Begeleiding op maat in cijfers

	2018	2017
Uniek aantal cliënten per jaar	10	8
Totaal aantal gesprekken	167	140

3.3 Programma voor Ongedocumenteerden

Ongedocumenteerden (of illegalen) zijn personen zonder verblijfstitel. Het zijn bijvoorbeeld vreemdelingen van wie de verblijfsvergunning is verlopen of is ingetrokken. Onder deze noemer vallen ook uitgeprocedeerde asielzoekers, personen die nooit een verblijfsvergunning hebben aangevraagd en slachtoffers van mensenhandel. Deze mensen hebben in Nederland geen recht van verblijf, geen

recht op sociale voorzieningen, (vrijwilligers) werk of studie en medische voorzieningen. In het programma voor Ongedocumenteerden biedt Stem in de Stad deze personen een plek waar rust en ruimte ervoor zorgt dat ze op verhaal kunnen komen. Daarbij staan de eigenwaarde en de zelfbeschikking van deze kwetsbare mensen voorop.

Een groep vrijwillige sociaal/maatschappelijke werkers, juristen, artsen en coaches voorzien in kennis en begeleiding, die deze mensen nodig hebben om zelfstandig en weloverwogen beslissingen te kunnen maken. Dat gebeurt onder andere door middel van een wekelijks spreekuur voor Ongedocumenteerden. Alle juridische en maatschappelijke vragen kunnen hier worden gesteld. Er zijn ook persoonlijke trajecten. Van daaruit kan een aanvang worden gemaakt met het toekomstperspectief.

Voor een beperkt aantal personen hebben we plek in het Verblijfshuis, dat gedurende een vooraf vastgestelde periode onderdak in combinatie met begeleiding biedt. Het uitgangspunt is altijd een veilige plek. Het Verblijfshuis startte met een huis voor mannen, in de zomer van 2018 breidde het aanbod uit met een vrouwenhuis.

In 2018 is veel aan zichtbaarheid en samenwerking gedaan. Dit gebeurde onder andere door een in de Pletterij georganiseerde bijeenkomst en door het voorzitten van een regulier ketenoverleg. Ook zijn er workshops ongedocumenteerden georganiseerd voor iedereen die meer wilde weten over dit onderwerp.

Programma voor Ongedocumenteerden in cijfers

	2018	2017
Aantal gesprekken spreekuur	150	--*
Aantal persoonlijke trajecten	5	3
Aantal gasten in verblijfshuis	8	2**
Vrijwilligers	12	6

*) In 2017 is er regelmatig contact geweest met een kleine groep mensen (18), maar is het aantal gesprekken niet geregistreerd.

***) In 2017 is er sprake geweest van een tijdelijke opnamestop in verband met een onderzoek naar de voortgang van het Verblijfshuis.

Edwin (hulpverlener):

'Een vaste plek waar mensen met vragen terecht kunnen is belangrijk. Al die formulieren en al die digitale sites waar je van alles moet opgeven of aanvinken, vraagt veel van mensen. Dat lukt vaak niet. Ik zie dat stress veel doet. Zaken doen met mensen in plaats van met computers, helpt dan vaak.'

3.4 SchuldHulpMaatje en MoneyFit

Een leven met schulden is een leven vol stress, angst, piekeren, onzekerheid, beklemming en schaamte. En het is zeker niet zo dat iemand met schulden vrij en blij leeft of dat de schulden 'eigen schuld' zijn. Mensen met schulden zijn vaak moederziel alleen.

SchuldHulpMaatje

Stem in de Stad is aangesloten bij SchuldHulpMaatje (SHM), een landelijk netwerk van lokale vrijwilligersorganisaties. De vrijwilligers van SchuldHulpMaatje van Stem in de Stad helpen mensen die in financiële problemen zijn geraakt. SchuldHulpMaatjes zijn professioneel getrainde vrijwilligers die hun werk uit betrokkenheid met de medemens doen. De hulp bestaat uit het op orde brengen van de administratie en financiën, maar ook uit grip krijgen op de financiële zaken in de toekomst. Voor SchuldHulpMaatje werkt Stem in de Stad samen met de Protestantse Diaconie Haarlem, het R.K. Bisdom Haarlem-Amsterdam en de GIDS-kerken (de regio Kennemerland kent een levendige christelijke gemeenschap. Meer dan 20 kerken uit deze gemeenschap vormen samen het netwerk Geloven in de Stad). Samen met de hulpvrager met financiële problemen worden alle inkomsten, uitgaven, schulden en betalingsachterstanden op een rij gezet. Vervolgens wordt een plan van aanpak gemaakt en een traject richting oplossing ingezet. Daarbij worden vaardigheden aangeleerd als uitgaven plannen en een administratie bijhouden. Tussentijds worden doelen geëvalueerd en bijgesteld.

Vergroten naamsbekendheid SchuldHulpMaatje

Een belangrijk doel is het (verder) vergroten van de (naams)bekendheid van SchuldHulpMaatje, zodat de doelgroep de weg naar de laagdrempelige schuldhulp steeds beter weet te vinden. Ook is SchuldHulpMaatje bezig met het versterken van de contacten met ketenpartners.

MoneyFit

De coördinatoren blijven nadenken over en werken aan mogelijkheden om met name jongeren rechtstreeks te bereiken en zoeken hiervoor weer expliciet de samenwerking op met verwante partijen. MoneyFit werd al in 2015 gestart voor en door jongeren in aanvulling op het project SchuldHulpMaatje voor volwassenen. MoneyFit is bedoeld voor jongeren tussen 16-26 jaar. Het blijkt inmiddels dat het goed is om voor deze doelgroep een afzonderlijk project te hebben. In 2018 zijn verschillende activiteiten uitgedacht en doorontwikkeld.

Pilot

In maart 2018 werd een presentatie en discussieavond Brein en Beloning georganiseerd in het Seinwezen waar veel collega's uit het sociaal domein in Haarlem enthousiast aan hebben meegewerkt. De avond ging over de impact van (geld)stress op ons brein en of het werken met een beloning een positieve prikkel kan geven om mensen (jongeren) met schulden beter in een traject te trekken en te houden.

Tijdens deze avond gaf drs. Marie-Anne Zuidhof, neuropsycholoog, een presentatie. Naar aanleiding van deze avond is besloten een pilot te starten met een beloningssysteem voor hulpvragers van zowel MoneyFit als SchuldHulpMaatje, waarbij wordt gewerkt met beloningen. De Gemeente Haarlem heeft meegedacht over de praktische uitvoering van de pilot zodat hulpvragers met een uitkering krachtens de Participatiewet kunnen deelnemen aan de pilot. Naar verwachting komen de eerste resultaten van de pilot in 2019 beschikbaar.

Workshop motiverende gespreksvoering

Eind oktober en begin november gaf een gedragspsycholoog van Certin Credit Management een aantal workshops over motiverende gespreksvoering aan de SchuldHulpMaatjes. Certin is nauw betrokken bij SchuldHulpMaatje en stimuleert de eigen medewerkers van Certin om Maatje bij Stem in de Stad te worden. Het mes sneed in dit geval aan twee kanten: de maatjes van Stem in de Stad leerden over de beste benadering van hulpvragers en werknemers van Certin kwamen in persoonlijk contact met de mensen die ze dagelijks aan de telefoon krijgen.

Coördinatoren SchuldHulpMaatje bij Obama

De coördinatoren van SchuldHulpMaatje/MoneyFit woonden in september het Forward Thinking Leadership seminar bij. Eén van de sprekers was voormalig president Barack Obama. Eén van de MoneyFit maatjes was betrokken bij de organisatie van het seminar en had SchuldHulpMaatje/ MoneyFit succesvol voorgedragen als goed doel voor het winnen van vrijkaarten. De nadruk in dit seminar werd gelegd op het vermogen mensen te betrekken bij de reis naar een betere toekomst en het belang van vertrouwen, vrijheid, verantwoordelijkheid en benaderbaar zijn.

Alle activiteiten en wetenswaardigheden in 2018 op een rij

- MoneyFit maatjes zijn betrokken bij het project New Future van de gemeente Haarlem waarbij jongeren met schulden geholpen worden.
- In juni/juli hebben we weer een maatjestraining kunnen organiseren met voor Haarlem zes nieuwe maatjes.
- In samenwerking met DOCK en Humanitas en SWT hebben we een gezamenlijke folder gemaakt: "Weg met de Geldstress" waar in hulpvragers gelijk kunnen zien welke organisaties er in Haarlem zijn die kunnen helpen bij financiële problemen.
- Gedurende het hele jaar zijn er Maatjesavonden geweest met aandacht voor (bij)scholing op gebied van communicatie met onze hulpvragers.
- Tot en met juni was er in de Stadsbibliotheek een Moneyfit spreekuur. Jongeren konden tijdens het spreekuur testen hoe "rood" zij eigenlijk zijn.
- Werkgevers (callcenters, supermarkten, grote detailhandel bedrijven, woningcorporaties) zijn benaderd voor eventuele samenwerking op het vlak van medewerkers met een ongezonde financiële situatie. Dit contact wordt in 2019 vervolgd.

SchuldHulpMaatje in cijfers

	2018	2017
Aantal actieve maatjes	33	35
Aantal cliënten	102	87
Aantal aangemelde trajecten	88	124
Aantal dossiers afgesloten	68	115

Marjolein Lommerse is SchuldHulpMaatje bij Stem in de Stad. Ze vertelt over het werk, de jongeren en haar eigen motivatie om dit werk te doen.

‘Via MoneyFit krijgen jongeren weer grip op hun leven’

‘Jongeren met schulden worden bij MoneyFit aangemeld door verschillende instanties, zoals bijvoorbeeld de Sociale Wijkteams, Streetcorner Work of het Leger des Heils. Ze zijn gemotiveerd, want tegen de tijd dat ze worden aangemeld is de druk hoog. Contact maken en de toon tijdens de kennismaking bepalen het verloop en is een deel van het mogelijke succes. Als ik bij zo’n jongere binnenkom zeg ik wel eens gekscherend ‘zo, hier is vrijwilliger nummer 25’. Dat breekt het ijs. Ik ben wat ouder en heb ervaring. Bovendien ben ik vrij rustig en laconiek. Soms krijg ik jongeren met complexe problematiek, waarbij ik afspraken op maat maak.’

‘Ik heb een coachende manier van begeleiden, maar ik ben er voor de financiën. Samen met de jongere breng ik in kaart wat de inkomsten, de uitgaven en de schulden zijn. En bij wie die schulden lopen. Vaak hebben ze geen idee. Soms is er een tas of een doos met ongeopende post. In andere gevallen is alles ongelezen weggegooid. Jongeren hebben geen inzicht hoe het zo gekomen is en het enige wat ze heel graag willen is van die schuld af en weer grip krijgen op hun leven. Ik zeg dan altijd: “mooi, dan is de eerste stap gezet!”

‘Na de kennismaking beginnen we samen met inventariseren. Krijgen je ouders nog wat van je, of je vrienden? Zo lopen we alles langs en verwerken we dat in een Excel-bestand. Vervolgens komt er langzamerhand overzicht in de chaos. De jongeren bellen zelf of we bellen samen naar instanties om de zaken te bespreken en regelingen te treffen. Zij voeren het gesprek. Het is niet alleen belangrijk om de schuld van nu aan te pakken, maar ook om ervoor te zorgen dat ze het in de toekomst kunnen redden en er geen nieuwe schulden ontstaan. Dat bellen is niet altijd gemakkelijk, sommige instanties tonen weinig bereidheid om mee te denken.’

‘Het is mooi en zinvol werk en ik doe het graag. Ik vind Stem in de Stad een fijne, professionele organisatie. Ik vind het nuttig om samen te werken met andere sociale organisaties en de gemeente Haarlem die een belangrijke positieve rol speelt in dit proces. Ik vind het leuk om met jongeren te werken. Ze hebben nog een toekomst voor zich en het belang van hulp bij geldproblemen is groot. Dit werk geeft mij voldoening. Jongeren moeten perspectief hebben, want als je geen perspectief hebt, heb je minder kansen.’

3.5 Postverzorging voor mensen zonder postadres

Stem in de Stad is postadres voor ongeveer 224 Haarlemmers. De voorziening is een oplossing voor diegenen die geen vast adres hebben en toch aan de wettelijke verplichting moeten voldoen om bereikbaar te zijn voor officiële instanties. Over een postadres beschikken is een voorwaarde om zaken als wonen, werk, geldzaken en ziektekostenverzekering te kunnen regelen. De gemeente bepaalt of iemand in aanmerking komt voor een postadres.

3.6 Eetvoorziening

Drie keer per week bereidt een enthousiaste keukenploeg onder leiding van kok Mike Cowley een heerlijke warme maaltijd voor gasten van de gratis Eetvoorziening van Stem in de Stad. Er is ook een serviceteam: zij serveren de maaltijden en zorgen ervoor dat alles na afloop weer keurig wordt opgeruimd. De gasten van de Eetvoorziening hebben vaak problemen zoals dakloosheid, schulden, psychische ziekten en verslavingen of zijn ongedocumenteerd. Hun welzijn wordt bevorderd door deze laagdrempelige Eetvoorziening waarbij ze voor de maaltijd kunnen aanschuiven. Het aantal gasten per avond verschilt en schommelt tussen de 55 en 80.

Eetvoorziening in cijfers

	2018	2017
Gemiddeld aantal bezoekers per avond	63	65
Aantal maaltijden	9559	9903

Extra service vanuit de keuken

- In de keuken worden tijdens werkdagen ook maaltijden bereid voor Pension Spaarnezicht. Deze plek biedt tijdelijk onderdak aan jongeren tussen de 16 en 23 jaar die dak- of thuisloos zijn en te maken hebben met een meervoudige problematiek.
- Tevens is de keukenploeg gevraagd een aantal keren te koken voor vrijwilligersgroepen van Stem in de Stad om hen te bedanken voor hun inzet.
- Ook dit jaar is er iedere maand gekookt voor de Wijkgemeente Centrum van de Protestantse Gemeente Haarlem. De trouwe bezoekers genieten van een maaltijd en delen intussen lief en leed.
- Op de dinsdagen is Antonius Kookt aanwezig in onze keuken. Een keer in de twee weken kookt Antonius Kookt in onze keuken een driegangen diner voor hun bezoekers. De andere dinsdag wordt er gekookt voor Pension Spaarnezicht.

3.7 Vluchtelingen en Vrijwilligers

Veel landen in deze wereld zijn onveilig. En elke dag voelen mensen zich gedwongen om alles wat ze hebben achter te laten en op de vlucht te slaan. Als gevolg van de onveilige situaties in landen als Syrië en Eritrea heeft de gemeente Haarlem een groot aantal statushouders te huisvesten. Deze mensen hebben een verblijfsvergunning voor vijf jaar.

In Haarlem zijn er veel vrijwilligers opgestaan om hun nieuwe stadsgenoten welkom te heten en ze te ondersteunen bij de start van een nieuw leven. Onder deze vrijwilligers zijn er veel die niet als vaste vrijwilligers verbonden zijn aan Stem in de Stad, maar die wel heel graag hun bijdrage willen leveren. Stem in de Stad biedt ondersteuning aan vrijwilligers met persoonlijke coaching, bemiddeling en advisering

Op hun beurt hebben de nieuwe Haarlemmers behoefte aan een veilige plek waar zij kunnen aangeven op welk gebied zij ondersteuning nodig hebben. Die plek biedt Stem in de Stad. Om de nieuwe stadsgenoten en de vrijwilligers kennis te laten maken met elkaar en elkaars manier van leven verzorgt Stem in de Stad thema-avonden en ontmoetingsmomenten. In dit kader vond er een kenniscafé plaats met als onderwerp “De veerkracht van kinderen uit oorlogsgebieden”, geleid door kinderpsycholoog Mathijs Euwema.

De behoefte van statushouders neemt een belangrijke plek in. Daarom is er ook ruimte voor de initiatieven van statushouders zelf. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij de integratie van statushouders. Deze laatsten willen immers deel worden van de Nederlandse maatschappij, zowel sociaal als op werk- en andere gebieden.

Vluchtelingen en Vrijwilligers in cijfers

	2018	2017
Bereikte statushouders	120	75
Bereikte ongebonden vrijwilligers	40	35
Bereikte vrijwillers verbonden aan organisaties	80	60
Vaste vrijwilligers via kerken	9	15

Familie AlShari uit Syrië maakt nieuwe start

Vader Achmed (54) is in 2015 gevlucht uit Syrië. Via gezinshereniging komt in 2017 zijn gezin (Ruba (47) en drie zoons (8, 14 en 17) ook over. Ze wonen in een appartement in Haarlem. Achmed is advocaat en had in Syrië een eigen kantoor. Zijn vrouw Ruba had in Syrië een eigen fysiotherapiepraktijk.

Ruba heeft haar inburgeringsexamen gehaald en wil zo snel mogelijk aan het werk. Het valt tegen. Haar universitaire diploma's worden in Nederland op MBO-niveau gewaardeerd. Ze zoekt naar mogelijkheden tot omscholing. De kansen op de arbeidsmarkt voor Achmed zijn nihil. Hij krijgt van de gemeente het advies zich te laten omscholen tot elektricien. Achmed wordt steeds somberder en voelt zich tegenover zijn gezin tekortschieten. Hij lijkt jaloeers te zijn op zijn vrouw. Er ontstaan spanningen binnen het huwelijk. Die hebben hun weerslag op de kinderen. De oudste zoon mist zijn vrienden en familie, heeft moeite met nieuwe vrienden maken. Hij trekt zich terug, is brutaal tegen zijn ouders en zijn leerprestaties gaan achteruit. Ruba wendt zich tot Stem in de Stad voor raad en ondersteuning. Er zijn gesprekken

waarin goed naar iedereen wordt geluisterd. Achmed blijkt een goede kok te zijn. Hij wordt gekoppeld aan een cateringbedrijfje waar hij wekelijks voor gaat koken. Hij haalt via Stem in de Stad zijn rijbewijs, koopt een auto en is nu ook koerier. Het gaat beter met hem. Hij voelt zich weer nuttig en van belang voor zijn gezin.

De oudste zoon wil graag bouwkundige worden. Hij wordt gekoppeld aan een vrijwilliger die ook bouwkundige is. De jongen mag mee op werkbezoeken. Hij bloeit, ook op andere gebieden, op. Ruba start een opleiding tot verzorgende en kan via het netwerk van Stem in de Stad bij een fysiotherapiepraktijk meelopen om te kijken of ze dat beroep weer op kan pakken. Door een koppeling van het gezin aan een Nederlands gezin met kinderen van dezelfde leeftijd, ontwikkelt zich tussen de families een vriendschap. Alle interventies zorgen ervoor dat de toekomst voor het gezin er weer een stuk rooskleuriger uitziet!

(de casus berust op een waargebeurde situatie, de namen zijn echter gefingeerd).

4 Inspireren

In het verlengde van ontmoeten en verbinden ligt inspireren. De manier waarop de werkers en vrijwilligers van Stem in de Stad ontmoeting en verbinding zoeken kan dan ook niet zonder dat ze geïnspireerd zijn. In 2018 heeft Stem in de Stad weer een aantal stappen gezet in het realiseren van doelen en projecten in het kader van ontmoeten, verbinden én inspireren.

Stem in de Stad geeft hedendaagse invulling aan belangrijke christelijke traditionele waarden

Stem in de Stad is een oecumenische, professioneel geleide vrijwilligersorganisatie in Haarlem die voortkomt uit de samenwerkende kerken van Haarlem. Stem in de stad wil trouw blijven aan de christelijke traditie en tegelijkertijd een eigentijdse invulling geven aan de ‘werken van Barmhartigheid’.

‘Belangrijke (oude) waarden meenemen naar een vernieuwende wereld’

De werken van barmhartigheid

In het christelijk geloof zijn godsdienst en naastenliefde nauw met elkaar verbonden. De werken van barmhartigheid beschrijven de vormen van die christelijke naastenliefde. Barmhartigheid betekent het bieden van hulp aan mensen die in geestelijke of lichamelijke nood zijn. Een barmhartig persoon is iemand die de nood van een ander begrijpt en voelt, als een nood die hij zelf lijdt. Vanuit dat gevoel van naastenliefde wordt de nood gelenigd. In het Nieuwe Testament staat een uitspraak van Jezus: “Want ik had honger en jullie hebben me eten gegeven, ik had dorst en jullie hebben me te drinken gegeven, ik was vreemdeling en jullie hebben me opgenomen, ik was naakt en jullie hebben me gekleed, ik was ziek en jullie hebben naar me omgezien, ik zat in de gevangenis en jullie kwamen naar me toe.” Het is deze tekst waar de werken van barmhartigheid uit voortkomen.

Alledaagse zaken...

Juist in deze individualistische maatschappij, die steeds ingewikkelder wordt, lopen mensen vast. Ze raken in de schulden, hebben verslavingsproblemen, zijn eenzaam. Dat maakt dat de werken van barmhartigheid in de loop van de eeuwen niets aan actualiteit hebben verloren en alleen de vertaling soms anders is. Het gaat nog steeds om alledaagse noden en behoeften. Een dakloze die een maaltijd nodig heeft, een eenzame stadsgenoot die behoefte heeft aan menselijk contact, een asielzoeker, al dan niet met papieren, die op weg geholpen moet worden. We kunnen allemaal een brug slaan naar een ander. Door elkaar een hand te reiken, door met elkaar in gesprek te gaan, maar vooral door

naar elkaar te luisteren. En door op die manier van ontmoeten en verbinden één geheel te maken. En een geloofsovertuiging is daarbij niet altijd bepalend. Het is het initiatief van de individuele mens die bereid is zich voor een medemens in te zetten dat het verschil maakt. Dat is ook de reden dat Stem in de Stad van harte een nieuwe categorie vrijwilligers verwelkomt. Jongere, werkende mensen die zich niet langdurig willen binden en niet- of anders gelovig of kerkelijk betrokken zijn. En al onze vrijwilligers maken van Stem in de Stad een daadkrachtige organisatie en een voorbeeld voor het hedendaagse beoefenen van de klassieke werken van barmhartigheid.

4.1 De parels van Stem in de Stad in 2018

Elke parel is anders en uniek

Soms komt er een zandkorrel in een oesterschelp terecht. Zo'n zandkorrel begint de oester al snel te irriteren, want de zandkorrel vormt een verstoring. Maar direct komt er een genezingsreactie op gang. De oester begint een stof af te scheiden om de irritatie te bedekken. Het is maar een dun laagje en het helpt maar even tegen de pijn. Want steeds als het weer verhardt en zich ontwikkelt tot parelmoer, veroorzaakt het nieuwe pijn. En elke keer opnieuw zorgt een verzachtend laagje dat de pijn minder wordt. Zo groeit een unieke parel. Het is hard werken voor de oester en het duurt jaren voordat er een parel ontstaat ter grootte van een erwt. En al die tijd ligt de aankomende parel diep verscholen binnenin de schelp. Totdat de schelp haar geheim prijsgeeft en blijkt dat er uit iets wat aanvankelijk pijnlijk was, iets moois is gegroeid.

Haarlemse (allochtone en autochtone) vrouwen inspireren elkaar

Vrouwenochtend

Elke laatste maandag van de maand kwam er een aantal vrouwen bij elkaar in het Aanloopcentrum van Stem in de Stad. Er worden op zo'n ochtend verhalen gedeeld en er is ruimte voor creativiteit. Deze ochtenden draaien om het plezier, verbondenheid, respect en leren van elkaar.

Vrouwencafé

Het vrouwencafé van Stem in de Stad heeft ook in 2018 bewezen te voorzien in een grote behoefte. Het is een groot succes en inmiddels hebben veel vrouwen van verschillende nationaliteiten zich

aangesloten. De vrouwen organiseren veel zelf. Het café is een plek om bij te praten, te leren (veelal over Nederland), workshops te houden en een plek waar eventueel gemis aan familie een beetje opgevangen wordt. Ook zijn er uitjes naar typisch Nederlandse plekken. Er zijn sport-, zwem-, en fietslessen en vrouwen leren breien en tekenen. Het vrouwencafé wil een plek zijn voor alle vrouwen; voor een praatje, het ontmoeten van anderen of voor hulp.

“Wie goed voor zichzelf kan zorgen, kan beter voor anderen zorgen”

Interview Kiki, vrijwilliger bij het Vrouwencafé. ‘Vrijwilligerswerk vergroot mijn wereld’ ‘Via via kwam ik terecht bij het Vrouwencafé van Stem in de Stad. Er was een aantal vrouwen van Syrische afkomst, die elkaar kenden van de inburgerings- en taallessen. Met handen en voeten en heel veel plezier kwamen we tot een gesprek. Ik vond het ontzettend leuk. De groep vroeg of ik terug wilde komen om iets te vertellen over Nederland. Ik werd vanaf het begin overstelpt met vragen over van alles en nog wat, maar vooral over het leven in Nederland.’ ‘De groep dijde langzaam uit. De gesprekken gingen over van alles, maar ook vaak over dagelijkse onderwerpen. Op een gegeven moment was een aantal vrouwen zwanger, maar ze wisten niet wat ze konden verwachten. We hebben daar uitgebreid over gesproken en hebben het gehad over het ziekenhuis, de bevalling op zich en natuurlijk privacy. Ze waren aangenaam verrast toen ze hoorden hoe het hier gaat. Er werden ook beladen onderwerpen aangesneden.

Ik heb bijvoorbeeld uitgelegd dat we in Nederland vrij zijn en we alle religies en seksuele voorkeuren aanvaarden. Als je je draai wilt vinden in Nederland en echt wilt voelen dat je erbij hoort, dan zul je daarin mee moeten, hoe lastig dat ook voor je is. Op dit moment zijn er vrouwen met meer dan 15 nationaliteiten in het Vrouwencafé. Dat betekent nog meer handen en voeten om duidelijk te maken wat je bedoelt. Maar als beide partijen van goede wil zijn, lukt een gesprek altijd. En samen komen we verder! Wat ons onder andere bindt is nieuwsgierigheid. Willen weten wie die ander is en maken dat een vreemde geen vreemde blijft. Zoeken naar overeenkomsten, waarvan blijkt dat die er heel veel zijn. Dit vrijwilligerswerk bij Stem in de Stad biedt me de mogelijkheid om contact te leggen met andere culturen en gewoonten. Ik help mee aan het samen bouwen van de bruggen, zodat we elkaar kunnen bereiken. Dat vergroot mijn wereld enorm!’

Kerstboomactie “Haarlem geeft Licht”

De Syrische zusjes Tala en Hala mochten dit jaar met een druk op de knop tienduizend lampjes ontsteken in de zestien meter hoge kerstboom op de Grote Markt in Haarlem. Ze deden dat samen met wethouder Merijn Snoek. De wethouder hield een korte toespraak, waarin hij benadrukte dat kerst een tijd is vol symbolen en gaat over liefde, familie en over samenzijn. ‘De kerstboom met zijn lichtjes is bij het uitstek het symbool daarvan. En dit jaar zit onze boom nog voller met symboliek dan anders’. De zusjes wonen in Haarlem met hun ouders. Ze zijn gevlucht uit Syrië en hebben een nieuw thuis in Haarlem gevonden. Daarmee komt er in het leven van het gezin weer licht in de duisternis. Aan de lichtjes in de boom was een goed doel verbonden. De lichtjes konden voor € 5,- ‘geadopteerd’ worden. Het op die manier ingezamelde geld was bestemd om kindvluchtelingen in Haarlem (via Stem in de Stad) en hun lotgenootjes in Syrië (via SOS-Kinderdorpen) te helpen. Er waren veel medewerkers en vrijwilligers van Stem in de Stad op de Grote Markt aanwezig. Zij deelden warme chocolademelk uit aan de omstanders.

Kerstfeest

Op Tweede Kerstdag was het Aanloopcentrum aan de Nieuwe Groenmarkt geopend voor een ontmoeting met en een maaltijd voor onze gasten. Een paar deuren verderop, in de Groenmarktkerk, vond deze dag een bijzondere, interreligieuze viering plaats. Deze werd georganiseerd door Stem in de Stad, Stichting Samen, Stichting Mozaïek en de Alevitische Vereniging. Mensen met hele verschillende achtergronden ontmoetten elkaar en deelden dezelfde, gezamenlijke droom: een goed leven voor iedereen. Een leven waarin rechtvaardigheid, vrede en vreugde voorop staan. Hoewel de bron en de heilige boeken waarop deze droom is gebaseerd, verschillend zijn, verbond en verbindt deze droom en zorgt hij voor beweging. Tijdens de bijeenkomst klonk muziek afkomstig uit verschillende culturen en werden er verhalen verteld. Verhalen waarin werd opgehaald hoe vroeger in steden als Aleppo in Syrië christenen en moslims als vanzelfsprekend samen het leven leefden en vierden. Ook waren er de verhalen van nu. Deze bijeenkomst sloot aan bij het thema van de adventsactie van Stem in de Stad: ‘Haarlem geeft Licht’.

Week van de ontmoeting (tijdens de Week tegen Eenzaamheid)

Meer dan een miljoen Nederlanders voelt zich heel erg eenzaam en mist de ontmoeting en daarmee de verbondenheid met anderen. Cijfer Haarlem .....volgen nog In de Week tegen Eenzaamheid is (extra) aandacht voor dit probleem. Dat gebeurde tijdens de week van de Ontmoeting / Week tegen Eenzaamheid die op 27 september begon. Ook tijdens deze week zoekt Stem in de Stad weer nadrukkelijk naar samenwerking. Tijdens de Week wordt samengewerkt met (onder andere) Haarlem Effect, DOCK, Leger de Heils, Ontmoetingskerk, Verhalenhuis, Het Dolhuys, de Bibliotheek, Selimiye Moskee, Hart-Haarlem, BUUV, SIG en Roads.

Coalitie Haarlem ontmoet

Tijdens de Week van de ontmoeting werden allerlei activiteiten georganiseerd om medemensen bewust te maken van eenzaamheid bij anderen. Sinds dit jaar is Stem in de Stad onderdeel van 'Coalitie Haarlem Ontmoet'. De coalitie is gericht op het terugdringen of voorkomen van eenzaamheid en een duurzame aanpak van eenzaamheid. Het initiatief is een samenwerkingsverband van verschillende organisaties: BUUV, DOCK, Effect, De Zonnebloem, Rode Kruis, Sport Support en Vrijwilligerscentrum). Zij houden zich gezamenlijk bezig met eenzaamheid en de signalering van het probleem. Stem in de Stad is kernlid van de coalitie. Ook neemt Stem in de Stad deel aan een serie werkbijeenkomsten in samenwerking met Movisie met betrekking tot de aanpak van eenzaamheid vanuit de gemeente Haarlem.

Eerste voorstelling Theatergroep Stem!

In het kader van de Week voor Ontmoeting gaf theatergroep Stem haar eerste voorstelling in wijkcentrum Binnensteeds. Meer dan 70 gasten kwamen kijken hoe leden van de groep van het Nieuwe Wereldhuis op ontroerende wijze uitbeeldden hoe ze eenzaamheid en ontmoeting beleven. Het publiek reageerde enthousiast en ontroerd op de uitvoering.

*Misschien zijn we allemaal verschillend,
maar we lijken ook allemaal een beetje op elkaar*

Mooie gebeurtenissen

Wens van gast gaat in vervulling

Naar aanleiding van een vraag van een gast van Het Aanloopcentrum heeft Iconenschilderes Jozien Ros speciaal voor de kapel van Stem in de Stad een Maria icoon geschilderd. Deze prachtige icoon is op 26 maart 2018 officieel overhandigd en heeft een mooie plek in de kapel gekregen.

Aandacht voor dakloosheid

Op 22 november vroeg Stem in de Stad midden op de Grote Markt aandacht voor dakloosheid voor 473 Haarlemmers. Er werden ervaringsverhalen gedeeld en wethouder Meijs kreeg als eerste een houten huisje aangeboden verbreding.

Coalitie Haarlem ontmoet

Tijdens de Week van de ontmoeting werden allerlei activiteiten georganiseerd om medemensen bewust te maken van eenzaamheid bij anderen. Sinds dit jaar is Stem in de Stad onderdeel van 'Coalitie Haarlem Ontmoet'. De coalitie is gericht op het terugdringen of voorkomen van eenzaamheid en een duurzame aanpak van eenzaamheid. Het initiatief is een samenwerkingsverband van verschillende organisaties: BUUV, DOCK, Effect, De Zonnebloem, Rode Kruis, Sport Support en Vrijwilligerscentrum). Zij houden zich gezamenlijk bezig met eenzaamheid en de signalering van het probleem. Stem in de Stad is kernlid van de coalitie. Ook neemt Stem in de Stad deel aan een serie werkbijeenkomsten in samenwerking met Movisie met betrekking tot de aanpak van eenzaamheid vanuit de gemeente Haarlem.

Eerste voorstelling Theatergroep Stem!

In het kader van de Week voor Ontmoeting gaf theatergroep Stem haar eerste voorstelling in wijkcentrum Binnensteeds. Meer dan 70 gasten kwamen kijken hoe leden van de groep van het Nieuwe Wereldhuis op ontroerende wijze uitbeeldden hoe ze eenzaamheid en ontmoeting beleven. Het publiek reageerde enthousiast en ontroerd op de uitvoering.

*Misschien zijn we allemaal verschillend,
maar we lijken ook allemaal een beetje op elkaar*

Mooie gebeurtenissen

Wens van gast gaat in vervulling

Naar aanleiding van een vraag van een gast van Het Aanloopcentrum heeft Iconenschilderes Jozien Ros speciaal voor de kapel van Stem in de Stad een Maria icoon geschilderd. Deze prachtige icoon is op 26 maart 2018 officieel overhandigd en heeft een mooie plek in de kapel gekregen.

Aandacht voor dakloosheid

Op 22 november vroeg Stem in de Stad midden op de Grote Markt aandacht voor dakloosheid voor 473 Haarlemmers. Er werden ervaringsverhalen gedeeld en wethouder Meijis kreeg als eerste een houten huisje aangeboden.

Haarlemmer Edo Paardekoper wint MensenrechtMens prijs

Edo Paardekoper won eind van het jaar de titel MensenrechtenMens 2018. De 70-jarige is ervaringsdeskundige en zet zich al jaren in voor dak- en thuisloze mensen, verslaafden en GZZcliënten.

De prijs werd in het leven geroepen vanwege de onder druk staande mensenrechten in Jaarverslag Stem in de Stad / Quotes en foto's 23/5 Nederland. Edo en Stem in de Stad kennen elkaar al vele jaren. Naar aanleiding van de prijs ontving Edo in het Aanloopcentrum een prachtige bos bloemen (en natuurlijk de bijbehorende felicitaties!) uit handen van wethouder Meijs. (Foto Edo Paardekoper en Petra de Vries)

Edo Paardekoper, ex-dakloze:

*'Dakloos zijn is de meest extreme vorm van uitsluiting.
Jij hoort dat je niet meer mee mag doen.'*

100 mutsen voor gasten van Stem in de Stad

Vrijwilliger Wilhelmina (van de postkamer) breide 100 mutsen voor gasten van Stem in de Stad en deelde deze op 22 en 24 december in het Aanloopcentrum uit. Wat een prachtig initiatief!

4.2 Scholing / Lezingen en presentaties

In 2018 werd door Stem in de Stad veel energie gestoken in scholing, bezinning, verdieping en verbreding. We noemen op deze plek enkele van de activiteiten:

- Scholings- en ontmoetingsochtend in het Aanloopcentrum met Marjolein van Haften van Bureau Discriminatiezaken n.a.v. hun pas gepresenteerde boek 'De werkelijkheid van de ander'.
- Petra de Vries van Stem in de Stad heeft een bijdrage geleverd aan een debat dat door de Pletterij werd georganiseerd. Onderwerp was wat er op sociaal gebied meegegeven moet worden aan de onderhandelaars van de nieuwe gemeenteraad.
- Twee Spirituele Middagen voor (oud)vrijwilligers en (oud)medewerkers. Eén bijeenkomst stond in het teken van de spiritualiteit van Jurjen Beumer. De tweede bijeenkomst werd verzorgd door Marinus van de Berg over zinvol leven en het steeds weer zoeken naar een balans in deze.
- 'Aangerakt' in de kapel van Stem in de Stad. Er werd stilgestaan bij dat wat ons raakt bij het werk van stem in de Stad.
- De-escalatie training voor vrijwilligers en medewerkers.
- Training luister- en gespreksvaardigheden. Goed luisteren is de basis van het werk bij Stem in de Stad;
- Interactieve training verzorgd door Arq academy in het Kenniscafé bestemd voor vrijwilligers en met als thema: begeleiden van vluchtelingen als vrijwilliger.
- Workshop zingevende gespreksvoering waarin geleerd wordt 'zin'vragen te herkennen en daarop in te gaan.

Vraag jezelf elke dag opnieuw af: wie heb ik vandaag gelukkig gemaakt?

Eenzame uitvaart Haarlem

Paus Innocentius III (1198-1216) voegde in het jaar 1207 een zevende werk aan de tot dan zes werken van barmhartigheid. Dit zevende werk luidde: 'de doden begraven'. Het is ontleend aan het Bijbelboek Tobit, waarin speciaal de zorg voor de overledenen wordt benadrukt. Aan dit werk van barmhartigheid wordt door Stem in de Stad uitvoering gegeven binnen het project Eenzame Uitvaart Haarlem. Dit project is een gezamenlijk initiatief van Stem in de Stad, MomenTaal, uitvaartcentrum Haarlem en gemeente Haarlem. Via dit project krijgen mensen die komen te overlijden en geen geld én geen nabestaanden hebben een waardige uitvaart, met persoonlijke woorden of een gedicht. In 2018 was er ook weer een lichtjesavond op Begraafpark Kleverlaan. Op deze begraafplaats bevindt zich het dak- en thuislozenlaantje van Stem in de Stad. De lichtjesroute loopt langs dit laantje. Vertegenwoordigers van Stem in de Stad waren aanwezig om te vertellen over deze bijzondere begraafplek.

Duurzaamheid

In 2016 riep Paus Franciscus op tot samenwerking tegen de achteruitgang van het milieu en de verandering van het klimaat. "God gaf ons een prachtige tuin" aldus Franciscus, "maar die hebben wij veranderd in een troosteloze woestijn van afval en vuil". Het citaat komt uit een document, dat uitgebracht is op de mondiale Dag van het Gebed voor de zorg voor de Schepping op 1 september 2016. "Laat ons barmhartig zijn voor ons gemeenschappelijk huis", werd door Paus Franciscus bestempeld als het "achtste werk van barmhartigheid". Dit werk wordt een logische fase en een modern werk van barmhartigheid voor onze tijd genoemd.

Duurzaamheid binnen Stem in de Stad

Steeds meer en op steeds meer vlakken is Stem in de Stad bezig met het verduurzamen van de organisatie. Elke lamp die kapot gaat wordt vervangen door een LED-lamp en sinds kort zijn ook de kaarsjes op de tafel in het Aanloopcentrum vervangen door led-lampjes. Ook de keuken levert een belangrijke bijdrage. Afval wordt zoveel mogelijk gescheiden. Papier, karton, blik en glas worden apart verzameld en gft-afval verdwijnt in een blauwe ton van het bedrijf Rotie. Van dit afval wordt biodiesel gemaakt. Verder wordt met betrekking tot de Eetvoorziening samengewerkt met De Ark en de Voedselbank. De Ark levert verse groente en de voedselbank doneert eten dat zij niet meer kunnen gebruiken voor onze Eetvoorziening. Kok Mike is aan het experimenteren met het gebruik van minder vlees. Dat is een hele omschakeling, zeker met de doelgroep waarvoor gekookt wordt, maar met het gebruik van minder vlees is voor de natuur en het behoud van onze aarde de grootste verandering te bewerkstelligen.

“God gaf ons een prachtige tuin”

5. Organiseren

De medewerkers en vrijwilligers van de afdelingen fondsen & financiën, personeelszaken, secretariaat, receptie en facilitaire dienst bieden ondersteuning aan alle programmalijnen.

5.1 Bestuur

Voorzitter

Dhr. P.P.A. (Paul) Beerkens, bestuurslid op voordracht van het R.K. Bisdom Haarlem-Amsterdam

Vice-voorzitter

Mevr. mr. P. (Philie) Burgers
Bestuurslid op voordracht van de Diaconie van de Protestantse Gemeente Haarlem

Secretaris

Dhr. M.K. (Maarten) Hartsuijker
Dhr. S.L. (Sjoerd) Bakker (opvolger)

Penningmeester

Dhr. drs. H.L.H.M. (Harry) Custers
Dhr. R. (Raja) Venkataraman (opvolger)

Dhr. ds. J.C. (Jan) Bos (tot 1 november 2018)

Bestuurslid op voordracht van de Protestantse Gemeente Haarlem

Mevr. mr. A.J. (Leida) Sassen-Jansen

Dhr. C. (Kees) Weel (tot 1 november 2018)

Bestuurslid op voordracht van de Vincentius Vereniging te Haarlem.

In 2018 zijn als bestuurslid afgetreden de heer ds. J.C.(Jan) Bos en de heer C.(Kees) Weel.

In 2018 zijn tot het bestuur toegetreden de heer S.L.(Sjoerd) Bakker en de heer R.(Raja) Venkataraman. In het voorjaar van 2019 zullen zij respectievelijk de functie secretaris en penningmeester overnemen.

5.2 Medewerkers

Myrna Bockhoudt

Ada Blom

Annie van den Bogaardt

Kalle Brüsewitz

Mike Cowley

Erica Euving

Ranfar Kouwijzer

Vilja Machgielsen

Diane Martens

Joris Obdam (tot 1 augustus 2018)

Marianne Vaandrager

Olga Vehmeijer

Jody van der Velde

Hanneke Versluis

Corry Villari

Petra de Vries

Aliya Yildiz

Marie-Anne Zuidhof

Totaal aantal fte in 2018: 10.80

Sinds augustus 2018 is de pastor-directeur door ziekte afwezig. In eerste instantie zijn de directietaken overgenomen door het directiebestuur. Met ingang van 1 november 2018 is Petra de Vries benoemd tot waarnemend directeur, in welke taak zij wordt ondersteund door Olga Vehmeijer. In verband met een tweetal vacatures en een zwangerschapsverlof hebben Harp van Tetterode, Michiel Groothuis en Davita van der Wouden werkzaamheden waargenomen op basis van een tijdelijk dienstverband.

5.3 Vrijwilligers

Zonder de steun van onze vrijwilligers zou ons werk niet mogelijk zijn. Zij zijn het goud van onze organisatie. De in dit jaarverslag genoemde ontwikkelingen en hoogtepunten hebben we voor een groot deel te danken aan onze vrijwilligers. In 2018 vond de start van het vrijwilligerspanel plaats. Dit panel hangt samen met het vrijwilligersbeleid en zorgt ervoor dat de inspraak van vrijwilligers officieel geregeld is.

Leden van het vrijwilligerspanel zijn: Hans Bosma, Bob de Bruijn, Kees van Leen, Marjolein Lommerse, Marijke Molenaar, Ton van Zanten en Cor Andriessen.

Een nieuw initiatief was ook de interne nieuwsbrief die eens per zes weken verschijnt. De brief staat vol met ontwikkelingen, nieuwtjes en de agenda waardoor vrijwilligers op de hoogte worden gebracht en gehouden van alles wat binnen Stem in de Stad speelt.

5.4. ANBI

Stem in de Stad is een ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Naam: Stichting Stem in de Stad
KvK: 41226685
RSIN: 8041.42.051
IBAN: NL34 TRIO 0254656242
Website: <https://www.stemindestad.nl>
E-mail: info@stemindestad.nl
Post en bezoekadres: Nieuwe Groenmarkt 22, 2011 TW Haarlem

5.5. Beloningsbeleid

De vrijwilligers van Stem in de Stad, daaronder begrepen het bestuur, ontvangen geen enkele financiële vergoeding voor hun werkzaamheden bij Stem in de Stad. De medewerkers in dienst van Stem in de Stad worden gehonoreerd conform de arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk Nederland, onderdeel kerkelijk medewerkers.

5.6. Financiën

ONTMOETING

Aanloopcentrum	143.568
Straatpastoraat	51.700
Nieuwe Wereldhuis	68.464

HELPEN EN ACTIVEREN

Loket in de Stad	34.952
Ongedocumenteerden	67.711
SchuldHulpMaatje (SHM)	117.196
Post verzorgen	19.396
Eetvoorziening	114.474
Reintegreren	15.056
Vluchtelingen & Vrijwilligers	57.412

INSPIREREN

Inspireren	74.663
------------	--------

ORGANISEREN

Organiseren	302.392
-------------	---------

Totaal 2018

1.066.984

